

Time: One Hour

Max. Marks: 50

instruction

- solve any 25 questions from Q.1 to Q.30
- solve any 25 questions from Q.31 to Q.60

1 भाषा आणि समाज यांचा कसा संबंध आहे ?

- (A)दुय्यम (B)परस्पर (C)जवळचा (D)व्यावहारिक

2 मानवी शरीरात एक श्वसन नलिका व एक _____ असते

- (A)अन्ननलिका (B)फुफुस (C)कंठ (D)जठर

3 मानवी मुखावाटे काढलेले अर्थ ध्वनीचा भाषेत जास्तीत जास्त _____ वापरले जातात.

- (A)६० % (B)६८ (C)७० (D)६५

4 भाषेची व्याख्या कोणती आहे ?

- (A)भाषा म्हणजे अर्थहीन ध्वनी होय (B)भाषा हि संवेदनांची बनलेली आहे (C)मानवी मुखावाटे निघणारे काढलेले अर्थपूर्ण ध्वनी म्हणजे भाषा होय (D)भाषा हि हावाभाची असते .

5 पत्रलेखन हे एक _____ आहे ?

- (A)तंत्र (B)उत्कृष्टलेखन (C)भाषा तंत्र (D)व्यवस्थापन

6 मित्रास पत्र लिहिताना काय लिहावे ?

- (A)आशीर्वाद (B)सप्रेम नमस्कार (C)नमस्कार (D)राम राम

7 व्यवसायाच्या निमित्ताने करण्यात येणाऱ्या पत्रव्यवहारास काय म्हणतात ?

- (A)FALSE (B)FALSE (C)व्यवसायिक पत्रव्यवहार (D)यापैकी नाही

8 पत्रातील मायना आणि शेवट कशावरून बदलतो ?

- (A)व्यक्तीचे नाते (B)व्यवसाय (C)गाव (D)वरील सर्व

9 महाराष्ट्र राज्याची मातृभाषा म्हणून कधी घोषित करण्यात आली ?

- (A)३ मे १९६० (B)५ मे १९६१ (C)७ मे १९६४ (D)८ मे १९६८

10 मानवी जीवनाच्या सर्व अंगाचा विकास म्हणजे _____ विकास असतो ?

- (A)ज्ञानाचा (B)भाषेचा (C)मातृभाषेचा (D)वरील सर्व

11 राष्ट्रभाषा म्हणून कोणती भाषा ओळखली जाते ?

- (A)हिंदी (B)इंग्रजी (C)मराठी (D)संस्कृत

12 'निबंध' या शब्दाचा अर्थ कोणता ?

- (A)बंधने ,गुंफणे (B)विचार (C)जमविणे (D)वरील सर्व

13 'गौतम बुद्धाचा' चरित्राचा परिणाम कोणावर झाला ?

- (A)महात्मा फुले (B)डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (C)महात्मा गांधी (D)यापैकी नाही

14 'महाराष्ट्र राज्य सार्वजनिक ग्रंथालय' कायदा कधी अस्तित्वात आला आहे ?

- (A)१९६५ (B)१९६७ (C)१९६२ (D)१९७०

15 राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान कोठे आहे ?

- (A)मुंबई (B)कलकत्ता (C)नागपूर (D)औरंगाबाद

16 कोणत्या काळात सार्वजनिक वाचनालये सुरु झाली ?

- (A)ब्रिटीश (B)पेशवे (C)शिवकाळ (D)यापैकी नाही

17 ग्रंथालय चळवळीचे जनक कोण आहे ?

- (A)डॉ.शि.रा.रंगनाथ (B)राजा राम मोहन रॉय (C)लॉर्ड कर्झन (D)यापैकी नाही

18 भारतीय ग्रंथालय संघाची स्थापना कधी झाली ?

- (A)१९३० (B)१९३३ (C)१९३५ (D)१९४०

19 मराठी भाषेचा जन्म कोणत्या भाषेतून झालेला आहे ?

- (A)संस्कृत (B)पाली (C)फार्सी (D)अरबी

Examination October 2020

20 सूर्य उगवलाच नाही तर हा कोणत्या प्रकारचा निबंध आहे?

- (A) FALSE (B) कल्पनात्मक निबंध (C) चरित्रात्मक निबंध (D) यापैकी नाही

21 स्थूलमानाने निबंधाचे किती प्रकार आहे ?

- (A) ४ (B) ६ (C) ५ (D) ३

22 जागतिकीकरणाला इंग्रजी भाषेचा कोणता दर्जा दिला जातो ?

- (A) ग्लोबल भाषा (B) इंग्रजी भाषा (C) व्यवहाराची भाषा (D) ज्ञानाची भाषा

23 वाच्यार्थ व व्यंगार्थ -ध्वन्यार्थ ' जाणणे यास _____ म्हणतात ?

- (A) FALSE (B) श्रवण (C) लेखन (D) यापैकी नाही

24 ज्ञानप्राप्ती होणे सर्जनशीलता वाढीस लागणे यासाठी _____ हे महत्वपूर्ण साधन आहे ?

- (A) सर्जनशीलता (B) वाचन विकास (C) आत्मविकास (D) कला आविष्कार

25 ग्रंथालये ज्ञान केंद्रे, _____ चे भांडार आहे .

- (A) FALSE (B) FALSE (C) वर्तनाचे (D) संस्कृतीचे

26 _____ पत्रलेखनात कौटुंबिक ,नातेवाईक ,मित्र मंडळी यांना पाठविलेल्या पत्राचा समावेश होतो ?

- (A) औपचारिक (B) अनौपचारिक (C) व्यावसायिक (D) कार्यालयीन

27 व्यवसायाच्या किंवा व्यापाराच्या दृष्टीने निरनिराळ्या संस्था ,व्यक्तीबरोबर सुसंवाद साधने म्हणजे _____ पत्रव्यवहार होय .

- (A) वाणिज्य विषयक (B) कार्यालयीन (C) अनौपचारिक (D) यापैकी नाही

28 _____ निबंधाचा दुसरा घटक मानला जातो

- (A) विषयाची मांडणी (B) निबंधाचा प्रारंभ (C) समारोप (D) स्वरूप

29 निबंध म्हणजे सुसंस्कृत मनाचे _____ चिंतन होय

- (A) अप्रकट (B) नियम (C) प्रगट (D) यापैकी नाही

30 व्यावसायिक व आर्थिक विषयावरील निबंध लेखनाचा समावेश हा _____ शाखेत होतो.

- (A) वाणिज्य (B) पारंपारिक (C) शैक्षणिक (D) यापैकी नाही

31 विश्व पुस्तक दिवस कधी गौरविला जातो .

- (A) २० एप्रिल (B) २५ एप्रिल (C) २३ एप्रिल (D) २९ एप्रिल

32 'मला ग्रंथापेक्षा अधिक प्रिय या जगात दुसरे कुणी नाही' हे वाक्य कोणाचे आहे ?

- (A) महात्मा फुले (B) यशवंतराव चव्हाण (C) महात्मा गांधी (D) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

33 _____ मध्ये जसे घडले ते लिहावे त्यात स्वतःचे काहीही लिहू नये

- (A) इतिवृत्ता (B) जाहिरात लेखन (C) निविदा देणे (D) यापैकी नाही

34 _____ कामकाज करित असताना मराठी भाषा हि व्यावहारिक व तंत्रज्ञानाच्या नियमानुसार स्पष्टवादी असली पाहिजे ?

- (A) कार्यालयीन (B) व्यावहारिक (C) लेखनिक (D) यापैकी नाही

35 पत्र हे _____ असावे ?

- (A) चांगले (B) वाचनीय (C) उत्कृष्ट (D) प्रभावी

36 पत्रव्यवहाराचे प्रकार कोणते आहेत ?

- (A) खाजगी पत्रव्यवहार (B) व्यावसायिक पत्रव्यवहार (C) सरकारी पत्रव्यवहार (D) वरील सर्व

37 सामाजिक पत्रव्यवहारांमध्ये पुढील पैकी कोणते पत्र आढळतात ?

- (A) अभिनंदनाची पत्रे (B) निमंत्रण पत्रे (C) आभार पत्रे (D) वरील सर्व

38 जिथे बोलण्याची भाषा संपते .जिथे भाषेतून अर्थ कळत नाही,तेव्हा _____ भाषेचा वापर केला जातो ?

- (A) चित्राच्या (B) अर्थभाषा (C) स्वप्न (D) वरील पैकी नाही

39 ज्ञानाचा आरसा एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे सोपविण्याचे कार्य _____ करते.

- (A) FALSE (B) FALSE (C) शब्द (D) ज्ञान

40 भाषा म्हणजे व्यवहारास प्रवृत्त करणाऱ्या सार्थ व अन्वित ध्वनीचा समूह हि भाषेची व्याख्या कोणाची आहे ?

- (A) कृ.पां.कुलकर्णी (B) श्री .न .गजेंद्र गडकर (C) ना.गो.कालेतकर (D) र .बा .मंचरकर

41 _____ हे मानवाचे गुरु आहे ?

- (A) ग्रंथ (B) ग्रंथालय (C) कवी (D) यापैकी नाही

42 'जिथे पुस्तके असतात तिथे स्वर्ग निर्माण होतो ' , हे वाक्य कोणाचे आहे ?

- (A) लोकमान्य टिळक (B) महात्मा गांधी (C) महात्मा फुले (D) साने गुरुजी

Examination October 2020

- 43 स्वातंत्र्य पूर्व काळात _____ चळवळीने देशाला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यासाठी तशा प्रकारचे लेखन वाचकांना पुरविले ?
(A) सामाजिक (B) ग्रंथालय (C) पुस्तक (D) यापैकी नाही
- 44 ७ फेब्रुवारी _____ ला लायब्ररीची स्थापना झाली ?
(A) १९४५ (B) १९४२ (C) १९४८ (D) १९४०
- 45 महारष्ट्र राज्यातील सार्वजनिक ग्रंथालयाची संख्या किती आहे ?
(A) ७६८८ (B) ७६८० (C) ७६८५ (D) ७६८२
- 46 वाणिज्य विषयक निबंध लेखन करताना त्यांची भाषा कशी असावी ते सांगा ?
(A) सरळ, सोपी (B) अलंकारिक (C) कडक (D) वरीलपैकी सर्व
- 47 ज्या ध्वनीला अर्थ प्राप्त होत नाही त्यास _____ म्हणता येणार नाही
(A) ध्वनी (B) भाषा (C) नैसर्गिक भाषा (D) संकेत भाषा
- 48 तीर्थरूप ह्या मायना कोणास पत्र लिहिताना वापरतात ?
(A) आई / वडील (B) FALSE (C) सन्मानीय व्यक्ती (D) यापैकी नाही
- 49 शिक्षकांना पत्र लिहिताना कोणता मायना असावा ?
(A) गुरुवर्य (B) सदर प्रणाम (C) सप्रेम नमस्कार (D) माननीय
- 50 आज दिवसेंदिवस _____ मावळत जात आहे ?
(A) वाचन संस्कृती (B) उगवती पिढी (C) वळण (D) गोडी
- 51 औपचारिक पत्रलेखनाचा प्रमुख भाग म्हणजे _____ पत्रलेखन आहे ?
(A) FALSE (B) FALSE (C) वाणिज्य (D) यापैकी नाही
- 52 आर्थिक देवघेव करणारी संस्था म्हणजे _____ होय .
(A) व्यापार (B) कंपनी (C) बँक (D) यापैकी नाही
- 53 संस्था हि एक वा _____ हेतू , समोर ठेऊन स्थापित होत असते
(A) अनेक उद्देश (B) उद्देश (C) नियम (D) यापैकी सर्व
- 54 शासकीय , निमशासकीय , संस्था , कार्यालयाशी पत्रव्यवहार ह्या _____ पत्रलेखनामध्ये समाविष्ट होतो .
(A) कौटुंबिक (B) कार्यालयीन (C) व्यावसायिक (D) नातेवाईक
- 55 भाषा व संस्कृतीवर हल्ला करून समाजाला एका सूत्राला ओवणे म्हणजे _____ होय
(A) जागतिकीकरण (B) FALSE (C) तंत्रज्ञान (D) यापैकी नाही
- 56 "वास्को द गामाच्या काळापासून जागतिकीकरण सुरु आहे" हे वाक्य कोणाचे आहे ?
(A) रंगनाथ पठारे (B) भालचंद्र नेमाडे (C) उत्तम कांबळे (D) साने गुरुजी
- 57 शिक्षणाचे सार्वत्रिक प्रगतीचे साधन म्हणून _____ भाषेचे महत्व आहे .
(A) हिंदी (B) इंग्रजी (C) मराठी (D) अरबी
- 58 जागतिकीकरणात _____ अभ्यासाला महत्व नक्कीच असणार आहे
(A) बहुभाषा (B) मराठी भाषा (C) हिंदी भाषा (D) यापैकी नाही
- 59 'नवाकाळ ' या वृत्तपत्राने क्रिकेटची _____ भाषा निर्माण केली आहे
(A) हिंदी (B) मराठी (C) अरबी (D) इंग्रजी
- 60 संगणक , इंटरनेट ई-मेल करून _____ भाषेला जागतिक दर्जा मिळाला आहे ?
(A) मराठी (B) FALSE (C) हिंदी (D) यापैकी नाही